

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Розкрито інноваційні підходи в навчанні та значення ефективних форм організації навчання дорослих з питань формування професійної компетентності в умовах післядипломної педагогічної освіти.

Ключові слова: *післядипломна педагогічна освіта, підвищення кваліфікації, неперервна освіта педагога, діагностика освітніх потреб і рівня кваліфікації вчителів, індивідуальний освітній маршрут, система оцінювання рівня професійної компетентності педагогів, проектний метод навчання, технологія «Портфоліо».*

Постановка проблеми

Вступ. Реформування освіти в Україні вийшло на новий етап. Разом з тим не втратила своєї актуальності проблема якості освіти, яка залежить від багатьох факторів, але головним серед них залишається — людський.

Фундаментальні зміни відбуваються в усіх сферах освітньої діяльності, є взаємно детермінованими і приводять до становлення нової системи освіти з новими функціональними можливостями, структурою, змістом, системою управління та зв'язками із соціальним середовищем. Це положення має принципове методологічне значення для академій та інститутів післядипломної педагогічної освіти, оскільки визначає безпосередній соціальний контекст їх функціонування та розвитку в найближчі роки та в перспективі.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми професійної компетентності керівника навчального закладу в різні часи досліджували В. Бондар, Т. Браже, І. Жерносек, Л. Калінін, Л. Васильченко, Р. Вдовиченко, Л. Даниленко, Г. Єльнікова, Л. Карамушка, Є. Коротков, В. Кричевський, В. Луначек, О. Мармаза, В. Маслов, В. Мельник, Дж. Равен, Т. Сорочан, Г. Тимошко, Є. Тонконога, Є. Хриков, А. Хуторський, Р. Шакуров та інші.

Зміна парадигми сучасної освіти вимагає структурних, змістових і функціональних змін у всіх її ланках, зокрема, й у післядипломній. Останнім часом посилюється роль закладів післядипломної педагогічної освіти в організаційному, науково-методичному, інформаційному забезпеченні реформ у системі загальної середньої освіти. Реформи ототожнюються з інноваційними процесами, а відтак потребують педагогів, що мають високий рівень професійної компетентності, здатність до запровадження інновацій.

Підвищення кваліфікації в сучасних умовах модернізації освіти перетворюється на гнучку підсистему неперервної освіти, яка оперативіно реагує на вимоги і запити суспільства, постійно забезпечує зростання фахової компетентності педагогів. Актуальною сьогодні є проблема якісного оновлення післядипломної освіти та її найвагомішої складової — системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Мета цієї статті полягає в аналізі теоретичних і практичних надбань щодо формування професійної компетентності педагогічних працівників у процесі підвищення кваліфікації в системі післядипломної педагогічної освіти в умовах інноваційного розвитку освіти.

Для організаційно-методичного супроводу системи підвищення кваліфікації важливою є наявність у вчителів внутрішньої мотивації до професійного зростання. Отже, найважливіша проблема системи підвищення кваліфікації — розвивати творчу самостійність слухачів, скеровувати їх зустрічні зусилля на неперервну самоосвіту.

Виклад основного матеріалу

Освіта дорослих охоплює комплекс неперервних процесів навчання, увесь спектр його формальних і неформальних форм і видів, за допомогою яких дорослі люди розвивають свої здібності, збагачуються знаннями, удосконалюють професійну кваліфікацію.

Останні роки проблемі підвищення якості навчання педагогів у системі післядипломної освіти, визначенню шляхів модернізації самої системи та трансформації її у систему неперервної педагогічної освіти присвячено дослідження багатьох учених і практиків. Як свідчить аналіз наукових джерел за темою дослідження (В. Беспалька, О. Дахіна, Г. Дмитренка, Г. Єльнікової, А. Зубка, Р. Зуб'яка, М. Кларіна, І. Ожерельєвої, В. Олійника, О. Пехоти, В. Пікельної, М. Романенка, І. Сиром'ятникова, Т. Сорочан та ін.), на теоретичному та практичному рівнях відбувається активний пошук стратегії модернізації сучасної післядипломної освіти в Україні, вже визначено напрями. *Перший* напрям пов'язаний зі створенням засобами післядипломної освіти своєрідного соціально-освітнього простору, в якому має вдосконалюватися як професіонал кожна людина сучасного інформаційного суспільства. *Другий* напрям обумовлений новими пріоритетами системи освіти, а саме: спрямованістю організації та змісту навчально-виховного процесу на інноваційний розвиток країни. *Третій* напрям впливає з потреби неперервності освіти протягом життя людини.

Очевидно, що за сучасних темпів соціальних змін курси підвищення кваліфікації один раз на п'ять років не можуть забезпечити підтримку належного рівня професійної кваліфікації педагога відповідно до викликів інформаційного суспільства. Тому діяльність інститутів післядипломної освіти необхідно переорієнтовувати на створення неперервної системи підвищення фахової компетентності та організацію самоосвіти педагогів. Під терміном «підвищення кваліфікації» уже недостатньо вважати лише оновлення знань за базовим фахом. Будь-який обсяг додаткових знань може залишитися мертвим вантажем, а то й просто застаріти, якщо не навчити педагога користуватися цими знаннями і самому їх постійно оновлювати. Показником найвищих досягнень у фаховій діяльності є прагнення і здатність педагога до інноваційної діяльності, поява потреби в неперервній освіті.

З огляду на викладене, діяльність Харківської академії неперервної освіти з підвищення кваліфікації педагогічних кадрів здійснюється на нових концептуальних засадах. У основу роботи факультету підвищення кваліфікації Академії покладено:

- реалізацію вимог і принципів Болонської декларації, що передбачає впровадження оптимальних технологій, методів навчання, інформаційного і науково-методичного забезпечення у сфері освіти дорослих, запровадження кредитно-модульної системи навчання;
- поєднання традиційних й новітніх форм і методів навчання, модернізацію навчального процесу у впровадженні очно-заочно-дистанційної, кредитно-модульної, індивідуальної форм навчання та інноваційних освітніх технологій;
- диференціацію та індивідуалізацію змісту навчання відповідно до кваліфікаційних характеристик і особистих потреб педагогічних кадрів;
- постійне оновлення змісту навчальних програм, робочих навчально-тематичних планів відповідно до запитів слухачів і нормативних вимог.

Ураховуючи вищесказане і аналізуючи досвід роботи факультету підвищення кваліфікації, ми дійшли висновку, що розроблення і впровадження інноваційних форм організації навчання педагогів, а також налагоджена мережна взаємодія між усіма ланками освітньої системи в регіоні дають змогу модернізувати організаційно-методичні підходи в системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Нами було розроблено **модель формування професійної компетентності педагогів** у системі підвищення кваліфікації (див. рис.).

**Післядипломна педагогічна освіта.
Підвищення кваліфікації педагогічних кадрів**

Мета: розвиток професійної компетентності педагогічних працівників, формування мотивації до постійного оновлення, розширення фахових знань, потреби у неперервній професійній освіті

Завдання

- Моделювання підвищення кваліфікації педагогічних працівників на основах дидактичної інтеграції: отримання нових знань, розширення спектра професійних компетентностей, освоєння ефективного педагогічного досвіду, розвиток творчого потенціалу.
- Сприяння поступовому розвитку особистості педагога на основі вдосконалення його професійної діяльності відповідно до власної траєкторії професійного зростання

Принципи організації навчання:

- системність;
- мотивованість;
- якість, ефективність;
- диференціація, індивідуалізація;
- пріоритет самостійного навчання;
- розвиток освітніх потреб;
- результативність

Організаційно-методичні умови навчання:

- побудова процесу підвищення кваліфікації педагогів на засадах андрагогіки;
- установа суб'єкт-суб'єктних взаємин слухачів і викладачів;
- здійснення рефлексивної навчальної та самоосвітньої діяльності слухачів;
- підтримка освітньої ініціативи слухачів курсів підвищення кваліфікації

Цільовий компонент:

спрямування процесу навчання на розвиток професійної компетентності, формування мотивації до постійного оновлення, розширення фахових знань, потреби у неперервній професійній освіті

Змістовий компонент :

запровадження навчальних планів та програм курсів підвищення кваліфікації, що враховують рівень професійної підготовки та спрямовані на формування нових професійних компетентностей, задоволення індивідуальних освітніх потреб педагогічних працівників, зокрема: поглиблення та розширення знань за конкретними напрямками через навчання на тематичних курсах, короткотривалих спекурссах

Діяльнісний компонент:

упровадження інтерактивних та активних методів, форм і засобів навчання, спрямованих на диференціацію та індивідуалізацію процесу підвищення кваліфікації педагогів з урахуванням їхніх освітніх потреб та запитів

Оціночно-результативний компонент:

визначення ефективності підвищення кваліфікації на основі системи оцінювання рівня набутої професійної компетентності слухачів

Результат:

створення системи неперервного підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Рис. Модель формування професійної компетентності педагогів у системі підвищення кваліфікації

Головною метою представленої моделі є спрямування процесу навчання педагогічних працівників у системі післядипломної педагогічної освіти на розвиток профе-

сійної компетентності, формування мотивації до постійного оновлення, розширення фахових знань, потреби у неперервній професійній освіті.

Для розв'язання завдання підвищення кваліфікації педагогічних працівників на основах дидактичної інтеграції складовими у процесі моделювання мають стати: здобуття нових знань, розширення спектра професійних компетентностей, освоєння ефективного педагогічного досвіду, розвиток творчого потенціалу; сприяння поступовому розвитку особистості педагога на основі вдосконалення його професійної діяльності відповідно до власної траєкторії професійного зростання.

Очікуваний результат: створення системи неперервного підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Складовими компонентами представленої моделі ми визначаємо цільовий, змістовий, діяльнісний та оціночно-результативний. Основу *цільового* компонента складає спрямування процесу навчання на розвиток професійної компетентності, формування мотивації до постійного оновлення, розширення фахових знань, потреби у неперервній професійній освіті; *змістового* — запровадження навчальних планів і програм курсів підвищення кваліфікації, що враховують рівень професійної підготовки та спрямовані на формування нових професійних компетентностей, задоволення індивідуальних освітніх потреб педагогічних працівників, зокрема: поглиблення та розширення знань за конкретними напрямками через навчання на тематичних курсах, короткотривалих спецкурсах; *діяльнісного* — упровадження інтерактивних та активних методів, форм і засобів навчання, спрямованих на диференціацію та індивідуалізацію процесу підвищення кваліфікації педагогів з урахуванням їхніх освітніх потреб і запитів; *оціночно-результативного* — визначення ефективності підвищення кваліфікації на основі системи оцінювання рівня набутої професійної компетентності слухачів.

Реалізація зазначеної моделі привела до суттєвих змін у змістовому та діяльнісному компонентах, особливо, за рахунок запровадження нових організаційних підходів у навчанні. Так, актуальніше постало питання організації дистанційного навчання, посилення тематичної спрямованості змісту навчання відповідно до запитів педагогів, використання в навчальному процесі інноваційних форм і методів.

У Харківській академії неперервної освіти було започатковано дистанційне навчання педагогів з метою реалізації змісту освіти, удосконалення професійних знань, умінь за спеціальністю, професією, з урахуванням можливості здійснення навчання слухачів без відриву від основної роботи, підвищення якості самостійної роботи, розвитку інформаційної компетентності слухачів на базі широкого застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Безумовно, дуже важливим напрямом в організації якісного навчання на дистанційному етапі є навчально-методичне забезпечення, яке містить; навчально-тематичний план; комплекс навчально-дидактичних матеріалів для самостійного вивчення: тези, практичні завдання, глосарій, питання для самоконтролю, списки рекомендованих джерел інформації; методичні рекомендації для слухачів щодо проходження курсу; анкети для початкового та підсумкового опитування тощо. Було розроблено інструкцію для роботи з програмним середовищем курсу для слухачів дистанційних курсів, яка дає можливість слухачеві самостійно працювати на дистанційному етапі, навіть за відсутності певного рівня володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, або без прямого контакту з викладачем (вивчення навчальних матеріалів, спілкування на форумі тощо.)

Сучасна система підвищення кваліфікації будується з урахуванням діагностики освітніх потреб і рівня кваліфікації вчителів, що дає змогу ефективно управляти процесом розвитку професіоналізму, визначати індивідуальний освітній маршрут фахового зростання кожного вчителя. Тому змістовий компонент у системі післядипломної педагогічної освіти зазнав суттєвих перетворень.

П'ять останніх років в Академії набула поширення практика запровадження короткотривалих тематичних фахових спецкурсів, які мають за мету поглиблення знань педагогів за конкретною темою (проблемою, питанням) та проводяться за вибором слухачів, додатково до основної програми курсів підвищення кваліфікації. На цей час науково-педагогічними та педагогічними працівниками уже створено 166 навчальних програм таких спецкурсів, розрахованих на 12, 15, 18, 36 годин.

Усі спецкурси можна поділити на декілька категорій:

- спецкурси, де поглиблено розглядається одна чи кілька складних для викладання тем предмета («Особливості викладання історії у старших профільних класах», «Основи викладання риторики у школі», «Методика розв'язування розрахункових задач із хімії», «Моделювання та експеримент у процесі навчання фізики»);

- спецкурси, які знайомлять з новими технологіями («Організація самостійної роботи учнів на основі використання тестових форм», «Нові підходи до розв'язування задач підвищеної складності з геометрії», «Літературна творчість у системі мовленнєвого розвитку дітей дошкільного та молодшого шкільного віку», «Підвищення результативності навчання молодших школярів засобами використання організаційних форм»);

- спецкурси, у яких розглядаються нові досягнення окремої науки шкільного предмета («Загальні закономірності протікання хімічних реакцій», «Вплив навколишнього середовища на ендокринну систему людини та тварини»);

- спецкурси, спрямовані на оволодіння та вдосконалення навичок роботи з ІКТ-технологіями, використання їх у навчально-виховному процесі («Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови та літератури», «Комп'ютерна підтримка навчання фізики й астрономії в загальноосвітніх навчальних закладах», «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у дистанційному навчанні»).

У сучасній педагогічній практиці на всіх рівнях освіти представлений широкий спектр інновацій — проблемних, імітаційних, дослідницьких, ігрових, комп'ютерних, проектних, контекстних та інших моделей навчання. Використовуються різні форми спільної (групової) та індивідуальної навчальної діяльності педагогічних працівників, що передбачають організацію взаємодії суб'єктів освітнього процесу в рамках розв'язання проблемних педагогічних завдань. Одним із ефективних, проте, мало використовуваних у сучасному інноваційному освітньому середовищі в системі післядипломної педагогічної освіти, є *метод проектів*.

Саме з проектування починається орієнтація педагога на посередництво між суб'єктом навчальної діяльності, світом культури і людським знанням. Кожен викладач, який працює в системі післядипломної педагогічної освіти, стикається у своїй практиці з необхідністю побудови навчального курсу з конкретної дисципліни на основі психолого-дидактичних закономірностей і з одночасним урахуванням загальнопедагогічних завдань, андрагогічних підходів, специфіки курсу, індивідуальних особливостей і можливостей тих, хто навчається, та їх власних пріоритетів.

Багатоплановість завдань навчання в системі післядипломної педагогічної освіти вимагає від педагога застосування на практиці не лише вже відомих способів рішення, а й самостійного проектування дидактичних систем, процесів і ситуацій. Використання проектно-процесуального підходу підвищує ефективність активних методів навчання дорослих у порівнянні з традиційною лекційно-семінарською методикою викладання навчальних дисциплін програм освітньої діяльності педагогічних працівників курсів підвищення кваліфікації.

У системі післядипломної педагогічної освіти можна визначити і такі провідні *ознаки проектного підходу*, як: спрямованість педагогів на розвиток пізнавальних навичок, умінь самостійно створювати індивідуальний план професійного саморозвитку (конструювати свої знання), орієнтуватися в інформаційному просторі, узагальнювати

й інтегрувати здобуті знання з різних джерел у процесі теоретичного та практичного навчання в практику роботи; залучення педагогів до власне проектної діяльності надає можливість самовдосконалюватися, вибрати свою роль у системі відносин у колективі учасників проекту (автор ідей, виконавець, учасник, організатор), або залишає право вибору на індивідуальну роботу.

Застосування проектного підходу в умовах підвищення кваліфікації педагогів сприяє реалізації певних педагогічних завдань: інтенсифікації навчально-виховного процесу, підвищенню його ефективності та якості результатів; системній інтеграції предметних завдань, розвитку вмінь експериментально-дослідницької діяльності; побудові відкритої системи освіти, яка забезпечує кожному учасникові власну траєкторію самоосвіти; формуванню інформаційної культури педагогів.

У процесі проектно-технологічної діяльності в системі післядипломної освіти необхідно звертати увагу на організацію відповідного комплексу стимулів, що спонукатимуть розвиток проективного мислення, інтересу до проектно-технологічної діяльності; ознайомлення педагогів з алгоритмом здійснення проекту, технологічними компонентами процесу; створення атмосфери творчої міжособистісної взаємодії педагогів на всіх етапах здійснення проектного задуму; сприяння активізації соціальної активності всіх учасників проектно-технологічної діяльності, емоційному переживанню самого процесу. Для цього проекти, що розробляються і захищаються слухачами курсів підвищення кваліфікації, повинні мати не абстрактну, а цілком конкретну практичну спрямованість і значущість.

Ми намагаємося відійти від практики написання підсумкових робіт у формі рефератів, оскільки ця форма, як правило, не стимулює педагогів до творчого пошуку, дуже часто перетворюється на теоретичні розмірковування, що недостатньо відображають рівень їхньої професійної компетентності і не мають практичної цінності. Перспективними, на наш погляд, є колективні творчі проекти, які носять практико-орієнтований характер і можуть застосовуватися безпосередньо в діяльності тих педагогів, які стали його авторами.

Конкурентоспроможність педагога багато в чому залежить від його здатності опановувати нові технології, швидко адаптуватися до ринкових умов, вигідно презентувати успіхи особистої діяльності. У цьому сенсі виникає потреба допомогти педагогу знайти особистісно-орієнтовану технологію, яка, з одного боку, не вимагала б додаткових часових і матеріальних ресурсів, а з другого — розглядалася б як результат інтелектуального, творчого й морального розвитку, могла донести громадськості інформацію про те, що насправді вміє і любить робити людина, керівник, професіонал. З цією метою поширення набула практика використання кейсової технології («досьє успіхів» або «Портфоліо»).

Аналіз останніх публікацій демонструє прагнення педагогічної спільноти — від пересічного вихователя до визнаного науковця — шукати інноваційні шляхи самоосвітніх альтернативних процесів підвищення професійної майстерності та їх відповідного оцінювання.

Останнім часом тема портфоліо все більше і більше цікавить педагогічний загал і активно входить у вітчизняне освітнє середовище. Науковці стверджують, що школа ХХІ ст. — це «школа портфоліо». Ідея портфоліо виступає як один із важливих елементів модернізації освіти, зокрема самоосвітніх процесів. «Портфоліо, у перекладі з італійської — «папка фахівця», ілюструє зібрання особистих досягнень людини: її успіхи, проекти, зразки професійної творчості, громадську діяльність, поглиблену роботу в напрямі конкретної науково-методичної теми. Важливим, на наш погляд, є те, що використання технології «портфоліо» дає можливість реалізовувати мету, завдання й ідеологію практико-орієнтованого особистісного навчання. Демонструючи слухачам курсів підвищення кваліфікації інноваційну привабливість її зовнішнього оформ-

млення, важливо підкреслити її переваги щодо особистісного професійного росту, оскільки портфоліо уможлиблює розв'язання таких основних завдань:

- відстежувати індивідуальний прогрес людини, якого вона досягла у навчанні за відсутності безпосереднього порівняння з досягненнями інших колег;
- підтримувати та стимулювати навчальну мотивацію педагога;
- розширювати форми активності та самостійності в аспекті самонавчання;
- оцінювати власні освітні досягнення саме під час навчання тощо.

Сучасний освітній процес є настільки змінним і динамічним, що робить неможливим раз і назавжди засвоєння педагогом усіх секретів фахової майстерності. Діяльність учителя є творчою, а педагог має бути професіоналом, який здатний до аналізу, саморефлексії та самовдосконалення. На цьому шляху оцінювання результатів навчання в системі післядипломної освіти набуває все більшого значення. За допомогою відповідних методів педагогічної діагностики (педагогічного спостереження, бесід, анкетувань, інтерв'ю, тестів тощо) проводиться аналіз навчального процесу та визначається його ефективність (результативність).

Упровадження системи оцінювання рівня професійної компетентності слухачів курсів підвищення кваліфікації орієнтовано на такі *цілі*:

- визначення прогалів у знаннях (на вході та виході);
- планування подальших етапів навчального процесу;
- внутрішня і зовнішня корекція подальшого навчання;
- мотивація через заохочення за успіхи у навчанні та регулювання складності подальших кроків;
- підтвердження успішних результатів навчання.

Для ефективності системи оцінювання слід чітко визначити критерії, вимоги до рівня знань і компетентностей педагога, як на вступному, так і на вихідному етапах, що потім має порівнюватися самим педагогом для планування подальшої самоосвіти. Загальні результати оцінювання мають використовуватися також викладачами для подальшого вдосконалення своєї діяльності як за змістом, так і формами і методами навчання.

Висновки

Сучасна система післядипломної педагогічної освіти має переорієнтуватися на індивідуальні траєкторії професійного розвитку педагогічних працівників, визначення ними змісту неперервного підвищення кваліфікації для задоволення власних освітніх потреб.

У нових сучасних моделях підвищення кваліфікації педагогічних працівників треба знайти можливості щодо доцільного і системного узгодження певних компонентів освітньої діяльності та факторів забезпечення індивідуалізації цілей, змісту, форм, засобів і способів організації освітнього процесу, створення відповідного освітнього середовища, організаційного супроводу навчального процесу, спрямованого на задоволення освітніх потреб кожного вчителя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко Н. Портфоліо педагога й учня в системі управління освітою / Н. Василенко // Управління школою. — 2010. — № 30 (294).
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / за заг. ред. О. В. Овчарук. — К. : К.І.С, 2004. — 112 с.
3. Олійник В. В. Модернізація системи післядипломної педагогічної освіти Укра-

їни в умовах змін / В. В. Олійник // Післядипломна педагогічна освіта: європейські орієнтири та регіональні пріоритети: тези міжнародної наук.-практ. конф. (10–11 вересня 2009 р., м. Біла Церква); за наук. ред. В. В. Олійника, Л. М. Карамушки, Н. І. Клокар, Л. І. Даниленко. — Біла Церква : КОІПОППК, 2009. — С. 20–22.

4. Олійник В. В. Впровадження нових освітніх технологій у закладах післядипломної педагогічної освіти / В. В. Олійник // Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології: зб. наук. пр.; за заг. ред. Н. Г. Ничкало. — Х. : НТУ «ХПІ», 2007. — С. 432–438.

5. Покроєва Л. Д. Як розвивається освіта: зб. наук. і наук.-метод. ст. / Л. Д. Покроєва. — Х., 2009. — 408 с.

**Покроєва Л. Д.,
Кравченко А. Ю.**

ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ В ОРГАНИЗАЦИИ ОБУЧЕНИЯ ВЗРОСЛЫХ В СИСТЕМЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Раскрыты инновационные подходы обучения и значение эффективных форм организации обучения взрослых по формированию профессиональной компетентности в условиях последипломного педагогического образования.

Ключевые слова: *последипломное педагогическое образование, повышение квалификации, непрерывное образование педагога, диагностики образовательных потребностей и уровня квалификации учителей, индивидуальный образовательный маршрут, система оценки уровня профессиональной компетентности педагогов, проектный метод обучения, технология «Портфолио».*

**Pokroyeva L. D.
Kravchenko G. U.**

INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING OF ADULTS IN POST-GRADUATE TEACHER EDUCATION

The article explores innovative approaches to teaching and the effective forms of adult education for professional competence in postgraduate education.

Key words: *postgraduate teacher education, training, continuous education teacher, diagnosis of educational needs and qualifications of teachers, individual educational route system evaluating the professional competence of teachers, project method of learning technology «Portfolio».*